

Hoofdstuk 34

Lieve kleinkinderen,

Jaren geleden vroeg een jonge asielzoeker mij: 'Oom Eelke, voor wie bent u? Voor de Joden of voor de Palestijnen?'

'Ach jongen,' antwoordde ik, 'ik ben niet voor de Joden en ook niet voor de Palestijnen. Ik ben voor alle mensen die in nood verkeren. Voor mensen die hulp nodig hebben. En dan maakt het tante Zwanny en mij niet uit of je een Jood of een Palestijn bent, een Christen of een Moslim, blank of zwart. Mensen in nood, mensen die vanuit de VBL in Ter Apel op straat zijn gezet, mensen op de vlucht, mensen in de ellende, die willen wij helpen, zoveel we kunnen.'

'Heeft u een hekel aan mij, omdat ik een Koerd ben?' vroeg een vluchteling uit Syrië aan mij. 'Wij Koerden hebben een slechte naam omdat wij in onze oorlog voor een eigen land niets en niemand ontzien.'

Mijn antwoord aan hem was: 'Mohammed, er zijn goede Nederlanders, maar ook slechte Nederlanders. Zo zijn er ook goede Koerden en ook slechte Koerden.'

*Lieve kleinkinderen, zo oud als de wereld is, zo lang de mensheid bestaat, zo lang al moeten mensen in hun leven een keuze maken tussen goed en kwaad. Zo ook in onderstaand verhaal dat gaat over de nieuwe Farao in Egypte, een Farao die Jozef niet gekend heeft. Hij wilde hem zelfs niet kennen, want die onderkoning Jozef van veel jaren geleden, **had iets met God**. En deze nieuwe Farao was in het diepst van zijn gedachten zelf God.*

En door de eeuwen heen heeft de geschiedenis ons geleerd dat wanneer er een koning, een dictator in een land aan de macht komt en denkt dat hij zelf God is, dan moeten de Hebreeërs, de Joden het veld ruimen.

Dat heet antisemitisme en dat is de haat tegen de Joden.

*Lieve kleinkinderen, jullie kennen toch wel Adolf Hitler, de leider van de Nazi's in Duitsland, die in 1939 de Tweede Wereldoorlog begon en alle Joden in gaskamers wilde vermoorden? Hij had voor hij aan de macht kwam in de gevangenis zijn boek 'Mein Kampf' geschreven. Daarin schreef hij: **'Het geweten is een Joodse uitvinding.'***

Ja, als je dan alle Joden vermoordt, heb je zelf geen geweten meer. Heb je er ook geen last meer van. Hoef je niet langer je eigen geweten het zwijgen op te leggen. 'Dood aan de Joden!' en dan ben je bevrijd van je eigen geweten....

Hoofdstuk 34 - De verdrukking - Exodus 1

Er waren veel jaren voorbij gegaan sinds Jozef in Egypte gestorven en begraven was. Veel was er veranderd. De kleine familie van vader Jacob, toen nog geen zeventig zielen groot en door de Farao gastvrij het land binnengehaald, was in aantal uitgegroeid tot een groot volk. En nog steeds werden er erg veel baby's geboren.

Maar nu was er geen Farao meer, een koning die hen de hand boven het hoofd hield en beschermde. Op de troon in Egypte zat nu een Farao die Jozef niet gekend had en die een hekel had aan alle vreemdelingen in zijn rijk. En in het bijzonder aan dit volk van Israël.

Deze Farao was een echte Egyptenaar. Hij was heel anders dan de Farao's uit de tijd van Jozef. Die Farao's kwamen uit het buitenland en hadden Egypte veroverd en daar de baas gespeeld. Maar nu waren ze verdreven. Dit nieuwe koningshuis wilde Egypte groot en sterk maken en andere volken veroveren en onderwerpen. Ook om die reden konden ze geen vreemde volken binnen hun eigen grenzen hebben. De mogelijkheid bestond dat een volk zoals dat van de Hebreërs bij een inval van vreemde soldaten naar de vijand overliep en het land Egypte naar de ondergang bracht. De koning vertrouwde het niet langer dat dit volk van Israël, de Joden binnen zijn grenzen woonde. Het was een volk zoals een dreigend onweer is dat steeds dichterbij kwam. Hier moest nodig iets aan gedaan worden en met zijn raadslieden maakte de Farao een plan om dat volk van God eronder te krijgen.

Er werd een nieuwe wet uitgevaardigd dat de mannen van het volk van de Hebreërs opgeroepen konden worden om herendiensten te verlenen. Dat betekende dat ze voor de Farao moesten werken. Nu, er was werk genoeg in Egypte: op het land en bij de rivier, waar van rivierklei stenen werden gebakken en anders wel bij de grens waar twee steden werden gebouwd. De Farao ging ervan uit dat deze mannen, wanneer het werk maar zwaar genoeg was, ziek zouden worden en dood gingen. In ieder geval zouden ze geen moed meer hebben om in opstand te komen om een eventuele vijand te helpen.

Steeds maar weer werden de mannen opgeroepen en maandenlang waren ze ver van huis om voor de Farao te werken. Thuis konden ze niet meer hun eigen land bewerken. Dat moesten hun vrouwen doen. En die vrouwen moesten ook al voor het vee zorgen. Dat ging zo jarenlang door. De wetten werden steeds strenger en de arbeidsdiensten al maar harder en zwaarder.

Elke nieuwe Farao die op de troon kwam, legde het volk van de Hebreërs zwaardere lasten op. Maar hoe zwaar de druk ook werd, het volk Israël groeide steeds in aantal. Het leek wel alsof hoe zwaarder de lasten werden, hoe sneller het volk groeide, tegen de verdrukking in.

Al lang woonden ze niet meer alleen in de provincie Gosen. Tot zelfs in de koningsstad zag je ze lopen in hun bont gekleurde mantels en met hun lange, zwarte baarden. Als de Farao hen zag gruwde hij van hen. En hoe meer het volk in aantal groeide, hoe groter zijn haat werd.

Als hij wijs en verstandig was geweest dan had hij geweten, ja moeten begrijpen dat hij dit volk er nooit onder zou krijgen. Een volk dat onder de bescherming van de almachtige God staat krijg je nooit kapot. Maar dat wilde de Farao niet geloven! *De God van een slavenvolk kon niet sterker zijn dan de goden van Egypte.* Hij zou dat volk klein krijgen. En als dat niet kon met zware herendiensten, dan kende hij wel andere methoden....

De Farao liet de beide Hebreeuwse vroedvrouwen bij zich komen. Zij hielpen tijdens de bevallingen van de Hebreeuwse vrouwen. Hij gaf hun de volgende opdracht: 'Wanneer een Hebreeuwse vrouw een baby krijgt dan moeten jullie goed opletten. Als het een jongetje is dan moeten jullie hem doden. Is het een meisje dan mag ze in leven blijven.'

Deze twee vroedvrouwen hoorden dit wrede bevel. Ze gingen terug naar huis om hun werk te doen en *lieten de jongetjes in leven.* Ze konden het niet over hun hart krijgen om die kleine onschuldige jongetjes te vermoorden. Dan moest die wrede Farao hen maar straffen.

Maar toen de Farao hiervan hoorde en de beide vrouwen ter verantwoording bij zich liet komen en hen vroeg: 'Waarom doen jullie niet wat ik wil? Waarom laten jullie die jongetjes in leven?' antwoordden zij: 'De Hebreeuwse vrouwen zijn anders dan de Egyptische vrouwen. Ze zijn zo sterk! Ze krijgen hun kind al, voordat wij erbij zijn.'

Vreemd, de Farao geloofde hen. Van hem kregen zij geen straf. Nee, in plaats van straf van de Farao, zegende en beschermde de Here God hen.

Hebreeuwse vrouwen krijgen hun kind al, voordat wij erbij zijn.

Maar de Farao gaf zijn plannen niet op. Als het dan niet stiekem kon, dan maar in het openbaar. Hij liet een wet maken waarin stond dat alle Hebreeuwse jongetjes direct na hun geboorte in de rivier de Nijl verdronken moesten worden. Een dodelijke schrik overviel het onderdrukte volk. Ze konden het niet geloven, nee, die kon **niet** waar zijn! Maar de soldaten van de Farao drongen de huizen binnen en namen de jongetjes mee en gooiden ze in het water. De moeders huilden en jammerden om hun baby's en de vaders rolden hun vuisten op, maar wat konden ze beginnen tegen soldaten met speren en zwaarden?

Het leek erop dat dit het einde werd van het volk van Jacob. Wanneer deze wrede wet van kracht bleef, dan zou het volk uitsterven. Maar ook in deze grote ellende bleef God voor zijn volk zorgen. Hij zorgde ervoor dat lang niet overal in Egypte deze wet om alle Hebreeuwse jongetjes te vermoorden, uitgevoerd werd. En ook dat deze wet op een gegeven moment opgeheven werd. Misschien dat het gewone volk van de Egyptenaren deze wet te erg vond en was het ook dat veel Egyptische soldaten niet mee wilden werken om deze wet uit te voeren?

Herendiensten voor de Farao.

Of kwam de Farao tot het inzicht dat hij op deze manier al die duizenden werkslaven kwijtraakte? In ieder geval trok hij niet uit barmhartigheid deze wet in. De herendiensten werden al zwaarder en duurden ook langer. Soms werden ze er moedeloos onder en wensten ze dat ze maar dood waren.

Er waren ook niet veel Hebreeërs meer die wisten van de God van Jacob. Niemand had hen verteld van al die oude beloften door God gedaan aan hun voorouders Abraham, Izaäk en Jacob.

Maar al vergat dan het oude volk zijn God, de Here God vergat hen niet. Hij dacht aan hen in hun grote nood. Tijdens deze lange, eindeloze jaren werkte Hij aan hun redding. Geen mens wist het, maar juist in deze erg moeilijke tijd maakte God voor zijn volk een redder klaar. En de man die Hij uitgekozen had, groeide op in het paleis van de wrede Farao....

Het land Gosen in de Nijldelta.